

สารบัญ

กิตติกรรมประกาศ
บทคัดย่อภาษาไทย
ABSTRACT
สารบัญตาราง
สารบัญรูปภาพ

หน้า

ก
จ
ช
ฐ
ฑ

บทที่ 1 บทนำ

1

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของการศึกษา

1

1.2 คำถามการวิจัย

7

1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

7

1.4 ขอบเขตการวิจัย

8

1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ

8

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

9

1.7 การทบทวนแนวคิดและวรรณกรรม

9

1.7.1 แนวคิดกระบวนการกลายเป็นสินค้า

9

1.7.2 แนวคิดว่าด้วยเรื่องอัตลักษณ์ชาติพันธุ์และสัญลักษณ์ชาติพันธุ์

18

1.7.3 งานศึกษาที่เกี่ยวข้อง

22

1.8 กรอบแนวคิดในการศึกษา

27

1.9 พื้นที่และกลุ่มประชากรที่ทำการศึกษา

30

1.10 การเข้าพื้นที่และการสร้างความสัมพันธ์กับชาวบ้าน

31

1.11 ระเบียบวิธีวิจัย

41

บทที่ 2	สังคมและวัฒนธรรมลี้ซู่ในบริบทของการพัฒนา	45
2.1	ถิ่นกำเนิดและความเป็นชาติพันธุ์ลี้ซู่	45
2.2	การตั้งถิ่นฐานในประเทศไทย	48
2.3	เสื้อผ้าและเครื่องประดับเงินในสังคมและวัฒนธรรมลี้ซู่	50
2.3.1	เครื่องแต่งกายและอัตลักษณ์ทางชาติพันธุ์	50
2.3.2	เสื้อผ้าสำเร็จรูป	58
2.3.3	ความหมายของเครื่องประดับเงินและอัตลักษณ์ชาติพันธุ์	60
2.4	การพัฒนาชุมชนบนพื้นที่สูง	67
2.5	จากระบบเศรษฐกิจแบบยังชีพสู่ระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยม	75
2.5.1	ยุคเศรษฐกิจเพื่อการยังชีพ (ระหว่างปี พ.ศ. 2513-2521)	76
2.5.2	ยุคระบบเศรษฐกิจเพื่อการตลาด (ระหว่างปี พ.ศ. 2521-2530)	79
2.5.3	ยุคการอพยพเข้าสู่เมืองและยุคค้าขาย (ระหว่างปี พ.ศ. 2530- ปัจจุบัน)	82
2.6	การท่องเที่ยวในประเทศไทยและกลุ่มชาติพันธุ์บนพื้นที่สูง	85
2.7	สรุปและอภิปราย	88
บทที่ 3	สำนักทางชาติพันธุ์ลี้ซู่	91
3.1	กระแสท้องถิ่นและวัฒนธรรมนิยมในสังคมไทย	91
3.2	รัฐธรรมนูญ 2540	93
3.3	ขบวนการภาคประชาชนในการฟื้นฟูและอนุรักษ์วัฒนธรรม ภูมิปัญญาและอัตลักษณ์ท้องถิ่น	94
3.4	ประเพณีและวัฒนธรรมลี้ซู่	98
3.4.1	ประเพณีปีใหม่	99
3.4.2	งานมหกรรมสืบสานวัฒนธรรมลี้ซู่แห่งประเทศไทย	104
3.4.3	งานมหกรรมสืบสานวัฒนธรรมลี้ซู่แห่งประเทศไทย ที่บ้านคอยล้าน	108
3.5	การปรับตัวทางสังคมและวัฒนธรรมเพื่อความทันสมัย	115
3.6	เครื่องแต่งกายในบริบทความทันสมัย	119
3.7	สรุปและอภิปราย	123

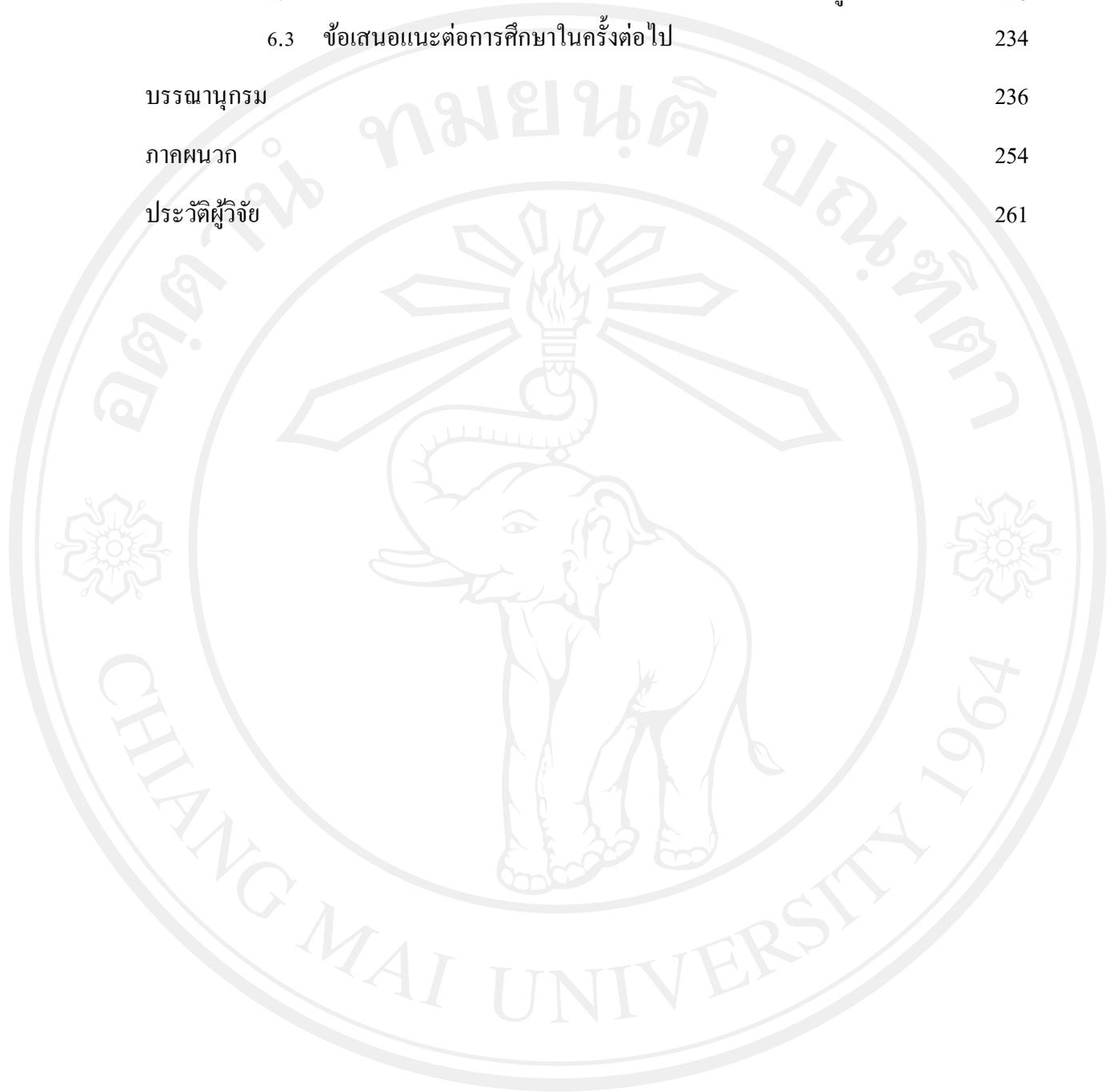
บทที่ 4	พัฒนาการของชุมชนและผู้ผลิต	126
4.1	พื้นที่วิจัย	126
4.1.1	บ้านน้ำสุลีสู่หรือบ้านใหม่สหสัมพันธ์ลีสู่ อำเภอป่า จังหวัดแม่ฮ่องสอน	127
4.1.2	บ้านศรีดงเย็น อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่	138
4.1.3	บ้านโป่งน้ำร้อนลีสู่ อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย	146
4.2	กรณีศึกษาผู้ผลิตและผู้ค้าเครื่องแต่งกาย	150
4.2.1	กรณีศึกษากลุ่มทุนมาก- ประพิณศรี เลาฮีป่า	151
4.2.2	กรณีศึกษากลุ่มทุนปานกลาง- อนงค์ เลาฮีป่า	156
4.2.3	กรณีศึกษากลุ่มทุนน้อย- เมียโลมะ ซ้อยะ	161
4.3	กรณีศึกษาผู้ผลิตและผู้ค้าเครื่องประดับเงิน	169
4.3.1	กรณีศึกษาผู้ผลิตบ้านศรีดงเย็น- ฉ่าย สิ้นดี	169
4.3.2	กรณีศึกษาเจ้าของโรงงานผลิตเครื่องเงินในหมู่บ้าน	175
4.3.3	กรณีศึกษาผู้ผลิตบ้านโป่งน้ำร้อนลีสู่- อ๊ะหู่ตะ แสโล๊ะ	176
4.4	สรุปและอภิปราย	182
บทที่ 5	กระบวนการผลิตสินค้าหัตถกรรมฝีมือลีสู่	186
5.1	เสื่อผู้หญิงชาติพันธุ์ลีสู่	186
5.2.1	ปัจจัยการผลิต	187
5.2.2	การกำหนดมูลค่าและการสร้างความเชื่อถือ	195
5.2.3	ความสัมพันธ์เชิงอำนาจในการผลิตเครื่องเครื่องแต่งกาย	197
5.3	เครื่องประดับเงิน	204
5.3.1	ปัจจัยการผลิต	205
5.3.2	การกำหนดมูลค่าและการสร้างความเชื่อถือ	210
5.3.3	ความสัมพันธ์เชิงอำนาจในการผลิตเครื่องประดับเงิน	214
5.4	สรุปและอภิปราย	219
บทที่ 6	สรุป อภิปรายและข้อเสนอแนะ	222
6.1	ชาติพันธุ์ลีสู่กับกระบวนการพัฒนา	222

6.2	กระบวนการกลายเป็นสินค้าและการผลิตหัตถกรรมฝีมือถิ่น	228
6.3	ข้อเสนอแนะต่อการศึกษาในครั้งต่อไป	234

บรรณานุกรม	236
------------	-----

ภาคผนวก	254
---------	-----

ประวัติผู้วิจัย	261
-----------------	-----

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

สารบัญตาราง

ตารางที่ 4.1 ตารางแสดงผู้ประกอบการธุรกิจค้าเครื่องแต่งกาย บ้านน้ำสตู อำเภอป่า
จังหวัดแม่ฮ่องสอน

หน้า

151

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

สารบัญภาพ

	หน้า	
ภาพที่ 1.1	ผ้าแถบปัจจุบันของกลุ่มชาติพันธุ์ลีซู	5
ภาพที่ 1.2	แผนผังกรอบแนวคิดการวิจัย	29
ภาพที่ 1.3	แผนที่แสดงที่ตั้งหมู่บ้านที่ทำวิจัย บ้านน้ำสุลีซู บ้านศรีดงเย็นและ บ้านโป่งน้ำร้อนลีซู	31
ภาพที่ 2.1	ลายผ้าแถบขนาดกว้าง	57
ภาพที่ 2.2	ลายผ้าแถบขนาดกลาง	57
ภาพที่ 2.3	ส่วนประกอบเสื้อผู้หญิงด้านหน้า	57
ภาพที่ 2.4	ส่วนประกอบเสื้อผู้หญิงด้านหลัง	57
ภาพที่ 2.5	เครื่องแต่งกายในชีวิตประจำวัน	60
ภาพที่ 2.6	เครื่องแต่งกายระหว่างเทศกาลปีใหม่	60
ภาพที่ 2.7	เข็มขัดเงิน	64
ภาพที่ 3.1	การสวมใส่เครื่องประดับเงิน	113
ภาพที่ 3.2	วงเต้นรำลานสนามหญ้าโรงเรียน	113
ภาพที่ 3.3	การร้องเพลงโต้ตอบชาย	113
ภาพที่ 3.4	การร้องเพลงโต้ตอบหญิง	113
ภาพที่ 3.5	การแสดงของเยาวชน	113
ภาพที่ 3.6	ครูฝึกดนตรี (ด้านขวา สวมหมวก)	113
ภาพที่ 3.7	เครื่องแต่งกายโบราณ (ด้านหน้า)	114
ภาพที่ 3.8	เครื่องแต่งกายโบราณ (ด้านหลัง)	114